

บทที่ 4

กฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการเช่าซื้อ ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ

ภาษีอากรที่สรรพากรจัดเก็บเกี่ยวกับการให้เช่าซื้อรถยนต์ ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ มี 3 ประเภท คือ

1. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

การคำนวณหากำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการให้เช่าซื้อที่กรรมสิทธิ์ยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อ กรมสรรพากรยอมรับให้ใช้วิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยพิจารณาจากคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.1/2528 เรื่องการใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ภาคผนวก ก หน้า 95-98) ซึ่งกำหนดวิธีการคำนวณรายได้และรายจ่ายของนิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้เช่าซื้อที่กรรมสิทธิ์ยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อ ไว้ในข้อ 4.3 ดังนี้

การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้เช่าซื้อที่กรรมสิทธิ์ยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อและมีอายุสัญญาเกินหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีให้ใช้เกณฑ์สิทธิตามข้อ 2 โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะนำกำไรจากกิจการดังกล่าวมารวมคำนวณเป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระก็ได้ และการจัดสรรกำไรเป็นของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี จะใช้วิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไปวิธีใดก็ได้

ความหมายของ “เกณฑ์สิทธิ” ในข้อ 2 ของคำสั่งดังกล่าวหมายถึงการให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชานั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชานั้น และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น แม้จะยังไม่ได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชานั้น มารวมคำนวณเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชานั้น

เมื่อมีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อและยึดสินค้าคืน จำนวนลูกหนี้ตามสัญญาคงเหลือจะมีมูลค่าเท่ากับเงินค่างวดซึ่งยังไม่ถึงกำหนดชำระที่เหลือหลังจากเลิกสัญญาเท่านั้น ส่วนลูกหนี้ที่ค้างชำระสำหรับค่างวดที่ถึงกำหนดชำระก่อนการเลิกสัญญา หากไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ จะจำหน่ายหนี้สูญได้เมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 186 (พ.ศ. 2534)

2. ภาษีมูลค่าเพิ่ม

คำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.36/2536 เรื่อง การขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อหรือสัญญาซื้อขายผ่อนชำระ ที่กรรมสิทธิ์ในสินค้ายังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อได้ส่งมอบตามมาตรา 78(2) แห่งประมวลรัษฎากร

เพื่อให้เจ้าพนักงานสรรพากรถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับการขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อ หรือสัญญาซื้อขายผ่อนชำระที่กรรมสิทธิ์ในสินค้ายังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อได้ส่งมอบตามมาตรา 78 (2) แห่งประมวลรัษฎากร กรมสรรพากรจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกรณีการขายสินค้าที่ผู้ขายและผู้ซื้อยังมิได้ตกลงว่าจะทำการซื้อขายในลักษณะขายเสร็จเด็ดขาด หรือซื้อขายตามสัญญาให้เช่าซื้อในขณะที่มีการชำระเงินจองหรือเงินมัดจำ และต่อมาผู้ซื้อได้ตกลงซื้อขายในลักษณะซื้อขายเสร็จเด็ดขาด ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ขายเกิดขึ้นเมื่อได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ ตามมาตรา 78 (1) แห่งประมวลรัษฎากร หากผู้ขายได้ให้ส่วนลดหรือค่าลดหย่อนแก่ผู้ซื้อในขณะที่ตกลงซื้อขายเสร็จเด็ดขาดและให้หักส่วนลดหรือค่าลดหย่อนดังกล่าวออกจากราคาสินค้า โดยแสดงให้เห็นโดยชัดแจ้งว่าได้มีการหักส่วนลดหรือค่าลดหย่อนไว้ในใบกำกับภาษีที่ออกแล้ว ถือเป็นส่วนลดหรือค่าลดหย่อนตามมาตรา 79(1) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ขายต้องนำมูลค่าของส่วนลดหรือค่าลดหย่อนมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ข้อ 2 ในการขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อ ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ให้เช่าซื้อเกิดขึ้นเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวด ตามมาตรา 78 (2) แห่งประมวลรัษฎากร

(1) ผู้ให้เช่าซื้อต้องออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้เช่าซื้อทุกครั้งเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวด ตามมาตรา 86 แห่งประมวลรัษฎากร

(2) ผู้ให้เช่าซื้อ ไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้เช่าซื้อ เพื่อเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากมูลค่าหรือราคาทั้งหมดตามสัญญาให้เช่าซื้อเพียงฉบับเดียว แต่ไม่รวมถึงกรณีผู้ให้เช่าซื้อ ได้ออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้เช่าซื้อจากมูลค่าหรือราคาทั้งหมดตามสัญญาให้เช่าซื้อเพียงฉบับเดียว โดยยังคงเรียกเก็บค่าสินค้าตามงวดที่ถึงกำหนดชำระพร้อมกับภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งคำนวณจากมูลค่าสินค้าของงวดนั้น

(3) ในกรณีผู้เช่าซื้อ มิได้ชำระราคาสินค้าตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวด ผู้ให้เช่าซื้อยังคงมีหน้าที่ต้องออกใบกำกับภาษีเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวดนั้น แต่จะยังไม่ส่งมอบใบกำกับภาษีดังกล่าวให้แก่ผู้เช่าซื้อก็ได้

(4) ในกรณีผู้เช่าซื้อ ได้ชำระราคาสินค้าตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวดไปแล้ว ต่อมาผู้เช่าซื้อได้ชำระราคาสินค้าที่เหลือทั้งหมดก่อนถึงกำหนดชำระแต่ละงวด หากผู้ให้เช่าซื้อได้ให้ส่วนลดหรือค่างดหย่อนแก่ผู้เช่าซื้อ ถือเป็นกรให้ส่วนลดหรือค่างดหย่อนหลังจากการที่มีการขายสินค้าไม่เข้าลักษณะเป็นส่วนลดหรือค่างดหย่อน ตามมาตรา 79(1) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ให้เช่าซื้อต้องนำมูลค่าของส่วนลดหรือค่างดหย่อนมารวมคำนวณเป็นมูลค่าของฐานภาษีเพื่อกำหนดเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(5) ในกรณีผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระราคาสินค้างวดใดงวดหนึ่ง และต่อมาได้ชำระราคาสินค้างวดที่ผิดนัด หากผู้ให้เช่าซื้อได้เรียกเก็บดอกเบี้ยสำหรับงวดที่ผิดนัด ถือเป็นค่าเสียหายจากการผิดสัญญาให้ผู้เช่าซื้อผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำมูลค่าของดอกเบี้ยดังกล่าวมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(6) ในกรณีมีการบอกเลิกสัญญาให้ผู้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อแจ้งเลิกสัญญาเป็นหนังสือต่อผู้เช่าซื้อและนับแต่เดือนภาษีที่ส่งหนังสือแจ้งเลิกสัญญาถือว่าไม่มีการขายสินค้าตามสัญญาให้ผู้เช่าซื้อตามมาตรา 78(2) แห่งประมวลรัษฎากร อีกต่อไปผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องออกไปกำกับภาษีและเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวดตามมาตรา 78 (2) แห่งประมวลรัษฎากร

ข้อ 3 ในกรณีผู้เช่าซื้อโอนสิทธิการเช่าซื้อตามสัญญาให้แก่บุคคลอื่น ถือเป็นกรแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวลูกหนี้ตามมาตรา 350 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีสัญญาโอนสิทธิการเช่าซื้อมิได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญอื่น ๆ ของสัญญาโดยเปลี่ยนแปลงเฉพาะผู้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องออกไปกำกับภาษีและเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวดต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดตามสัญญาให้ผู้เช่าซื้อ

(2) ในกรณีสัญญาโอนสิทธิการเช่าซื้อได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญอื่น ๆ ของสัญญานอกจากการเปลี่ยนผู้เช่าซื้อ เช่น การเปลี่ยนมูลค่าของสัญญา จำนวนงวดที่ถึงกำหนดชำระหรือมูลค่าหรือราคาที่ต้องชำระแต่ละงวด ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องออกไปกำกับภาษีและเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากมูลค่าของสัญญา จำนวนงวดที่ถึงกำหนดชำระหรือมูลค่าหรือราคาที่ต้องชำระแต่ละงวดที่ได้เปลี่ยนแปลงใหม่ทั้งหมด

ข้อ 4 ในกรณีเลิกสัญญาให้ผู้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีเลิกสัญญาเนื่องจากผู้เช่าซื้อ มิได้ชำระราคาสินค้าตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวดและผู้เช่าซื้อได้ส่งคืนสินค้าให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อแล้ว

(ก) ผู้ให้เช่าซื้อที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามงวดที่ถึงกำหนดชำระ แต่ละงวดจนถึงงวดก่อนงวดที่มีการเลิกสัญญาไม่ว่าผู้เช่าซื้อจะได้ชำระราคาสินค้างวดที่ถึงกำหนดชำระหรือไม่

(ข) หากสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อเกิดเสียหาย และผู้ให้เช่าซื้อได้รับค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากผู้รับประกันภัย ผู้เช่าซื้อหรือบุคคลอื่นแล้วแต่กรณี ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(2) ในกรณีผู้เช่าซื้อมิได้ส่งคืนสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อในทันทีที่เลิกสัญญา ซึ่งเป็นผลให้ผู้ให้เช่าซื้อสามารถเรียกร้องค่าขาดประโยชน์ใช้สอยในสินค้าดังกล่าวถือว่าค่าขาดประโยชน์เป็นค่าบริการที่ได้รับจากการให้บริการตามมาตรา 77/1(10) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ให้เช่าซื้อต้องนำเงินค่าขาดประโยชน์มารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(3) ในกรณีเลิกสัญญาเนื่องจากสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อถูกทำลาย หรือเสียหายจนซ่อมแซมไม่ได้และได้มีการทำสัญญาประกันภัยสินค้าที่ให้เช่าซื้อไว้ด้วย ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับตามสัญญาประกันภัยมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ในกรณีผู้ให้เช่าซื้อได้รับค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งแล้วแต่ต้องคืนซากสินค้าให้แก่ผู้รับประกันภัยด้วย ถือว่าผู้ให้เช่าซื้อได้ขายสินค้าให้แก่ผู้รับประกันภัยตามมาตรา 77/1(8) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ให้เช่าซื้อที่มีหน้าที่ต้องนำมูลค่าซากสินค้ามารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม การคำนวณมูลค่าซากของสินค้าตามวรรคสองให้คำนวณมูลค่าตามสภาพ ณ วันโอนซากสินค้าให้แก่ผู้รับประกันภัย

(4) ในกรณีเลิกสัญญาเนื่องจากสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อสูญหาย และในสัญญาได้กำหนดให้ผู้เช่าซื้อต้องจ่ายเงินตามมูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อจนครบถ้วนเงินตามมูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ ถือเป็นค่าตอบแทนที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการขายสินค้าตามมาตรา 79 แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ว่าผู้เช่าซื้อหรือผู้รับประกันภัยเป็นผู้จ่าย ผู้ให้เช่าซื้อที่มีหน้าที่ต้องนำค่าตอบแทนที่ได้รับมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(ก) ในกรณีผู้ให้เช่าซื้อได้รับเงินจากผู้เช่าซื้อ หรือผู้รับประกันภัยเท่ากับหรือน้อยกว่ามูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนเงินที่ได้รับ และในกรณีได้รับเงินน้อยกว่ามูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อต่อมาภายหลังได้เรียกเก็บจากผู้เช่าซื้อได้อีก ผู้ให้เช่าซื้อต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากจำนวนเงินที่เรียกเก็บได้เพิ่มเติม

(ข) ในกรณีผู้ให้เช่าซื้อได้รับเงินจากผู้เช่าซื้อ หรือผู้รับประกันภัยมากกว่ามูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเฉพาะจำนวนเงินที่นำไปชำระค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อเท่านั้น สำหรับเงินส่วนที่เกินจากมูลค่าสินค้า

ค่าที่เหลืออยู่และผู้ให้เช่าซื้อต้องคืนให้ผู้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องเสียตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้เช่าซื้อเป็นผู้ถูกเรียกเก็บ หากผู้เช่าซื้อเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนย่อมมีสิทธินำมาถือเป็นภาษีซื้อในลักษณะเดียวกับกรณีที่ผู้เช่าซื้อได้จ่ายชำระค่าสินค้าตามงวดที่ถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวดจนครบถ้วนตามกรณีปกติ

(5) ในกรณีผู้ให้เช่าซื้อ ได้รับเงินตามมูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้ผู้เช่าซื้อจนครบถ้วนตาม (4) แล้วหากสินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าที่มีการจดทะเบียนตามกฎหมาย และมีข้อตกลงให้ผู้ให้เช่าซื้อต้องโอนทะเบียนให้กับผู้รับประกันภัยถือเป็นการโอนสินค้าแทนผู้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 77/2 แห่งประมวลรัษฎากร แต่หากผู้เช่าซื้อเป็นผู้ประกอบการตามมาตรา 77/1(5) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนเงินที่ผู้ให้เช่าซื้อได้รับจากผู้รับประกันภัย

ข้อ 5 ในกรณีผู้ซื้อ ได้ชำระเงินล่วงหน้าจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้ขาย ก่อนทำการตกลงว่าจะซื้อขายสินค้าในลักษณะซื้อขายเสร็จเด็ดขาดหรือซื้อขายตามสัญญาให้ผู้เช่าซื้อ

(1) ในกรณีเงินชำระล่วงหน้าเป็นเงินจองหรือเงินมัดจำ ซึ่งตามข้อตกลงจะต้องคืนให้กับผู้ชำระเงินจองหรือเงินมัดจำโดยไม่มีเงื่อนไข หากผู้ชำระเงินจองหรือเงินมัดจำไม่ประสงค์จะทำการซื้อขายให้สำเร็จบริบูรณ์ต่อไป และในทางปฏิบัติผู้ได้รับชำระเงินจองหรือเงินมัดจำได้ปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว ถือได้ว่าผู้ขายได้รับชำระเงินจองหรือเงินมัดจำ ยังมีได้รับชำระราคาสินค้าเป็นบางส่วนตามมาตรา 78 แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ขายยังไม่ต้องออกไปกำกับภาษีตามมูลค่าของเงินจองหรือเงินมัดจำในขณะที่ได้รับเงินจองหรือเงินมัดจำ

(2) ในกรณีเงินชำระล่วงหน้าเป็นเงินค่าสินค้าที่ได้ชำระบางส่วน หรือเป็นเงินจองหรือเงินมัดจำที่ไม่เข้าลักษณะตาม (1) ถือได้ว่าผู้ขายซึ่งได้รับเงินชำระล่วงหน้าเงินจองหรือเงินมัดจำได้รับชำระราคาสินค้าบางส่วนตามมาตรา 78 แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว ผู้ขายต้องออกไปกำกับภาษีตามมูลค่าที่ได้รับชำระในขณะที่ได้รับชำระราคาสินค้าเป็นบางส่วนเงินจองหรือเงินมัดจำตามมาตรา 86 แห่งประมวลรัษฎากร

(3) ในกรณีผู้ซื้อ ได้ตกลงกับผู้ขายว่าจะซื้อขายสินค้าในลักษณะซื้อขายเสร็จเด็ดขาดภายหลังจากการที่ได้มีการชำระเงินล่วงหน้าจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้ขายโดยเงินชำระล่วงหน้าเป็นการชำระไว้ตาม (2) ถือว่าผู้ขายได้ขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อตามมูลค่าทั้งหมดของสินค้านั้นรวมทั้งส่วนที่ได้มีการชำระไว้ล่วงหน้าด้วย และให้ผู้ขายออกไปกำกับภาษีตามมาตรา 86 แห่งประมวลรัษฎากรจากมูลค่าทั้งหมดของสินค้าซึ่งได้หักเงินส่วนที่ชำระล่วงหน้าออกแล้ว ในขณะที่ได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ

(4) ในกรณีผู้ซื้อ ได้ตกลงว่าจะขายสินค้าในลักษณะให้เช่าซื้อภายหลังจากที่ได้มีการชำระเงินล่วงหน้าจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้ขายโดยเงินชำระล่วงหน้าเป็นการชำระไว้ตาม (2) ถือว่าผู้ขายได้ขายสินค้าที่ผู้ซื้อได้ชำระราคาล่วงหน้าไว้แล้วให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อตามมูลค่าทั้งหมดของสินค้านั้นรวมทั้งราคาสินค้าชำระล่วงหน้าให้ผู้ขายสินค้าและให้ผู้เช่าซื้อปฏิบัติดังนี้

(ก) ผู้ขายสินค้าต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากมูลค่าทั้งหมดของสินค้านั้นรวมทั้งราคาสินค้าชำระล่วงหน้าและต้องออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้เช่าซื้อตามมาตรา 78(1) แห่งประมวลรัษฎากร และมาตรา 86 แห่งประมวลรัษฎากร

(ข) ผู้ให้เช่าซื้อต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากมูลค่าทั้งหมดของสินค้านั้น ตามสัญญาให้เช่าซื้อรวมทั้งราคาสินค้าชำระล่วงหน้าและต้องออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้เช่าซื้อตามมาตรา 78(2) แห่งประมวลรัษฎากร

(ค) ในกรณีผู้ขายได้รับชำระราคาสินค้าล่วงหน้าจำนวนหนึ่งจากผู้ซื้อ และผู้ขายได้ออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อแล้วตามมาตรา 78(1) และมาตรา 86 แห่งประมวลรัษฎากร เมื่อผู้ขายได้ออกใบกำกับภาษีขายสินค้าดังกล่าวให้แก่ผู้เช่าซื้อตาม (ก) แล้วให้ผู้ขายออกใบลดหนี้ตามมาตรา 86/10 แห่งประมวลรัษฎากร ให้แก่ผู้ซื้อตามมาตรา 82/10) แห่งประมวลรัษฎากร

ข้อ 6 ให้นำความในข้อ 1 ถึง ข้อ 5 มาใช้บังคับสำหรับการขายสินค้าตามสัญญาขายผ่อนชำระที่กรรมสิทธิ์ในสินค้านั้นยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อได้ส่งมอบตามมาตรา 78(2) แห่งประมวลรัษฎากร

ข้อ 7 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือตอบข้อหารือหรือทางปฏิบัติใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้เป็นอันยกเลิก

สั่ง ณ วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2536

จตุมงคล โสณกุล

(ม.ล.ว.จตุมงคล โสณกุล)

อธิบดีกรมสรรพากร

ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป 36/2536 สรุปรวมเกี่ยวกับภาระภาษีมูลค่าเพิ่มได้ดังนี้

1 ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เกิดขึ้นเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวดที่ถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวด เว้นแต่จะได้รับชำระราคาสินค้าที่ให้เช่าซื้อก่อน หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อน

1.1 ต้องออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อทุกครั้งเมื่อถึงกำหนดชำระราคา ตามงวดที่ถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวด

1.2 ผู้ให้เช่าซื้อไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อ เพื่อเรียกเก็บภาษี

มูลค่าเพิ่มจากราคาทั้งหมดตามสัญญาให้เช่าซื้อ

1.3 กรณีไม่ชำระราคาค่าสินค้านำตามงวด ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ออกไปกำกับภาษีเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวด

1.4 กรณีผู้เช่าซื้อชำระราคาที่เหลือทั้งหมดก่อนถึงกำหนด ผู้ให้เช่าซื้อให้ส่วนลดหรือค่าลดหย่อน ผู้ให้เช่าซื้อต้องนำมูลค่าส่วนลดหรือค่าลดหย่อนมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.5 กรณีผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระราคาตามงวด ผู้ให้เช่าซื้อคิดดอกเบี้ยสำหรับงวดที่ผิดนัด ดอกเบี้ยดังกล่าวถือเป็นค่าเสียหาย ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.6 การบอกเลิกสัญญาให้เช่าซื้อผู้ให้เช่าซื้อ ต้องแจ้งเลิกสัญญาเป็นหนังสือต่อผู้เช่าซื้อ และนับแต่เดือนที่ส่งหนังสือแจ้งดังกล่าว ถือว่าไม่มีการขาย ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มอีกต่อไป

2. การโอนสิทธิการเช่าตามสัญญาให้แก่บุคคลอื่น

2.1 กรณีเปลี่ยนแปลงเฉพาะชื่อผู้เช่าซื้อ ให้ผู้ให้เช่าซื้อดำเนินการออกไปกำกับภาษีและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มต่อไปตามสัญญาเดิมจนครบกำหนดตามสัญญา

2.2 กรณีที่มีชื่อเปลี่ยนแปลงเฉพาะชื่อผู้เช่าซื้อ ให้ผู้ให้เช่าซื้อดำเนินการออกไปกำกับภาษี นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม และจำนวนงวดตามข้อมูลที่เปลี่ยนแปลง

3. กรณีที่มีการเลิกสัญญาให้เช่าซื้อแล้ว และ

3.1 ผู้เช่าซื้อได้ส่งคืนสินค้าให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อ หากสินค้าที่ให้เช่าซื้อเกิดเสียหาย และผู้ให้เช่าซื้อได้รับค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากผู้รับประกันภัย ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำค่าสินไหมทดแทนนั้นมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.2 ผู้เช่าซื้อมิได้ส่งคืนสินค้าตามสัญญาให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อ และผู้ให้เช่าซื้อสามารถเรียกค่าขาดประโยชน์ใช้สอยในสินค้าดังกล่าว จะถือว่าค่าขาดประโยชน์ใช้สอยเป็นค่าบริการที่ได้รับจากการให้บริการ ผู้ให้เช่าซื้อต้องนำค่าขาดประโยชน์ใช้สอยในสินค้าดังกล่าวมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.3 ถ้าสินค้าตามสัญญาเช่าซื้อถูกทำลาย หรือเสียหายจนซ่อมแซมไม่ได้ ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับตามสัญญาประกันภัยมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ถ้าผู้ให้เช่าซื้อต้องคืนซากสินค้าให้แก่ผู้รับประกันภัยด้วย ผู้ให้เช่าซื้อต้องนำมูลค่าซากดังกล่าวที่คำนวณตามสภาพ ณ วันโอนซากมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

เลขหมู่.....

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๐๔๓,๐๔
๐๑๙๙๓

c-9

3.4 ถ้าสินค้าตามสัญญาเช่าซื้อสูญหาย และในสัญญากำหนดให้ผู้เช่าซื้อต้องจ่ายเงินตามมูลค่าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อจนครบถ้วน ผู้ให้เช่าซื้อต้องนำค่าตอบแทนที่ได้รับมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.5 กรณีผู้ให้เช่าซื้อได้รับเงินจากผู้เช่าซื้อหรือผู้รับประกันภัย

ได้รับเงินมากกว่ามูลค่าสินค้าที่เหลือ เงินส่วนที่เกินจากมูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่และผู้ให้เช่าซื้อต้องคืนให้แก่ผู้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำเงินส่วนที่เกินจากมูลค่าดังกล่าวมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ได้รับเงินน้อยกว่าหรือเท่ากับมูลค่าสินค้าที่เหลือให้นำมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนที่ได้รับ กรณีได้รับน้อยกว่าและต่อมาภายหลังได้รับเพิ่มเติมอีกให้นำเงินที่ได้รับเพิ่มเติมดังกล่าวมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

4. ในกรณีเงินชำระล่วงหน้าเป็นเงินค่าสินค้าที่ได้รับชำระบางส่วน (เงินดาวน์ เงินจอง) ผู้ขายต้องออกไปกำกับภาษี ตามมูลค่าที่ได้รับชำระในขณะที่ได้รับชำระราคาสินค้าบางส่วนนั้น

5. กรณีเงินชำระล่วงหน้าจะต้องคืนให้กับผู้ชำระเงินจอง หรือเงินมัดจำโดยไม่มีเงื่อนไข หากผู้ชำระเงินจองหรือเงินมัดจำไม่ต้องการจะทำการซื้อขายให้สำเร็จต่อไป ผู้ขายยังไม่ต้องออกไปกำกับภาษี สำหรับเงินจอง เงินมัดจำนั้น ในขณะที่ได้รับเงิน

3. อากรแสดมปี

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสดมปี ฉบับที่ 37 เรื่องกำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมปีอากรสำหรับตราสารบางลักษณะ (ภาคผนวก ก หน้า 100-104) สรุปว่า สัญญาเช่าซื้อทรัพย์สินเป็นตราสารที่บัญชีอัตราอากรแสดมปีกำหนดให้ผู้ให้เช่าซื้อเป็นผู้ที่ต้องเสียอากร 1 บาท ทุกจำนวน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท แห่งราคาทั้งหมด โดยถ้าเป็นกรณีนิติบุคคลหรือสถาบันการเงิน เป็นผู้ให้เช่าซื้อทรัพย์สินนั้น เฉพาะที่เป็นอสังหาริมทรัพย์และยานพาหนะที่มีการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยานพาหนะนั้น แต่ไม่รวมถึงยานพาหนะใช้แล้วให้ชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมปี

ภาวะภาษีที่เกี่ยวข้องกับกิจการเช่าซื้อ⁹

ภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการให้เช่าซื้อ

1. การรับรู้รายได้สำหรับกิจการให้เช่าซื้อ

ในทางภาษีอากร การรับรู้รายได้เพื่อการคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้เช่าซื้อนั้น เป็นไปตามเงื่อนไขมาตรา 65 และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 1/2528 พอสรุปความได้ดังนี้

สำหรับรายได้ทั่วไปที่มีรายได้จากการให้เช่าซื้อให้รับรู้รายได้และรายจ่ายตามเกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis) โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใดไม่ว่าจะได้รับการชำระมาแล้วหรือไม่ก็ตามมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นและให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้นไม่ว่าจะจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้เฉพาะที่เป็นไปตามเงื่อนไขตามมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรี มาถือรวมเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

สำหรับรายได้จากการประกอบกิจการให้เช่าซื้อที่กรรมสิทธิ์ยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อ และมีสัญญาเกินกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี ให้ใช้เกณฑ์สิทธิแบบผ่อนชำระ (Installment Method) โดยนำกำไรจากกิจการให้เช่าซื้อซึ่งจัดสรร (Realized) ให้เป็นของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระตามหลักเกณฑ์ หรือวิธีการบัญชีที่รับรองโดยวิธีใดก็ได้แต่ต้องปฏิบัติตามหลักความสม่ำเสมอ (Consistency) หรือจะเลือกรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิโดยนำกำไรขึ้นต้นจากการประกอบกิจการดังกล่าวมาถือรวมเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการให้เช่าซื้อก็ได้

ดังนั้นในทางภาษีอากรในส่วนที่เกี่ยวกับการรับรู้รายได้เกี่ยวกับกิจการให้เช่าซื้อ ผู้ประกอบกิจการจะใช้เกณฑ์การรับรู้รายได้ในทางบัญชีเพื่อการรับรู้รายได้ทางภาษีอากรก็ได้ เพียงแต่เมื่อได้เลือกปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการทางบัญชีตามวิธีใดก็ให้ถือปฏิบัติเช่นนั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้เปลี่ยนแปลงได้

อนึ่ง สำหรับรายได้จากการโอนทรัพย์สิน ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงินรวมทั้งรายได้จากการประกอบกิจการให้เช่าซื้อนั้น ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการโอนทรัพย์สิน (ราคาขาย) ค่าบริการจากการให้บริการ และดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืมเงิน ผู้ประกอบการต้องรับรู้เป็นรายได้ตามราคาตลาดในวันที่มีการประกอบกิจการดังกล่าว เว้นแต่กรณีที่ไม่เป็นไปตามราคา

⁹ สุเทพ พงษ์พิทักษ์ “บัญชีภาษีอากรสำหรับธุรกิจให้เช่าซื้อ และธุรกิจลีสซิ่ง” สรรพากรสาสน์ (กรุงเทพฯ: ขวนพิมพ์, ปีที่ 40 ฉบับที่ 7 ประจำเดือนกรกฎาคม 2536), หน้า 64-82, 85-87

ตลาดโดยมีเหตุผลอันสมควร มิฉะนั้น เจ้าพนักงานประเมินอาจใช้อำนาจตามมาตรา 65 ทวิ (4) ประเมินค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นตามราคาตลาด ณ วันที่เกิดรายได้จากการประกอบกิจการดังกล่าวได้

ราคาตลาด หมายถึง ราคาที่เพิ่มขึ้นโดยสุจริต เปิดเผย และมีเหตุผลอันสมควร

2. การรับรู้รายจ่าย

(1) รายจ่ายโดยทั่วไป ทั้งในทางบัญชีและทางภาษีอากรไม่ว่าจะเป็นการประกอบกิจการประเภทใดก็ตาม ผู้ประกอบกิจการต้องรับรู้ตามเกณฑ์สิทธิ หรือตามหลักการจับคู่ของรายได้และรายจ่าย (Matching Principle) โดยรายจ่ายที่จะรับรู้ต้องเป็นรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้จากการประกอบกิจการ อย่างไรก็ตาม เฉพาะในทางภาษีอากรรายจ่ายในการคำนวณกำไร และขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขแห่งประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตริ กล่าวคือ สำหรับรายจ่ายในการดำเนินกิจการหรือรายจ่ายเพื่อการหารายได้ (Revenue Expenditure) ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(ก) ต้องเป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบการ หรือเป็นรายจ่ายเพื่อการหากำไร โดยเฉพาะ ทั้งนี้รายจ่ายดังกล่าวต้องเป็นรายจ่ายที่ไม่ต้องห้าม มิให้นำมาถือเป็นรายจ่ายตามมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตริ

(ข) ต้องเป็นรายจ่ายที่มีหลักฐาน และสามารถพิสูจน์ผู้รับได้โดยชัดเจน

(ค) ต้องเป็นรายจ่ายที่มีเหตุผลอันสมควร ในอันที่จะจ่ายไปแต่ละรายการรายจ่าย กล่าวคือต้องเป็นรายจ่ายที่จ่ายไปโดยสุจริตและเปิดเผย

(2) สำหรับกิจการให้เช่าซื้อ แม้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อจะยังคงเป็นของผู้ประกอบกิจการให้เช่าซื้อก็ตาม ในการรับรู้รายจ่ายให้นำมูลค่าต้นทุนทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อมารู้เป็นรายจ่าย จึงไม่อาจนำมูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินดังกล่าวมากำหนดหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาได้อีก

(3) การจำหน่ายหนี้สูญออกจากบัญชีลูกหนี้ จะกระทำได้อีกต่อเมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 186 ซึ่งออกตามความในประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ทวิ (9) โดยให้ถือเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

กรณีหนี้สูญรายได้ที่ได้ถือเป็นรายจ่ายดังกล่าวนั้น ได้รับกลับคืนมา ก็ให้นำมาคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับกลับคืนมานั้น

สำหรับหนี้สูญรายใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขทางภาษีอากร หากผู้ประกอบการได้นำมาถือเป็นรายจ่ายทางบัญชีก็ให้บวกกลับในการคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรและหากต่อมาได้รับชำระหนี้ก็ไม่ได้นำมาถือเป็นรายได้อีก

3. วิธีการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

(1) การเสียภาษีโดยหัก ณ ที่จ่าย

เงินได้จากการประกอบกิจการให้เช่าซื้อโดยทั่วไปไม่อยู่ในบังคับที่ต้องถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย เว้นแต่กรณีผู้เช่าซื้อเป็นองค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ผู้จ่ายเงินหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ 1 ของยอดเงินได้แล้ว นำส่งอำเภอท้องที่ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป หรือนำส่งในภูิกาบิกเงิน (เบิกหักผลัดส่ง)

ภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้ถือเป็นเครดิตภาษีในการยื่นรายการเงินได้กลางรอบระยะเวลาบัญชีหรือประจำรอบระยะเวลาบัญชีแล้วแต่กรณี ในกรณีที่จำนวนภาษีหัก ณ ที่จ่าย มีจำนวนมากกว่าภาษีที่ต้องชำระในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ผู้ประกอบการมีสิทธิขอคืนภาษีหัก ณ ที่จ่าย ภายใน 3 ปี นับแต่วันสุดท้าย แห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 (150 วันนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี)

(2) การเสียภาษีเงินได้โดยยื่นรายการประเมินตนเอง

(ก) ภาษีเงินได้กลางรอบระยะเวลาบัญชี (ภ.ง.ด. 51) ภายใน 2 เดือน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลา 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี

กรณีกิจการธนาคาร บริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรให้ยื่นรายการ ภ.ง.ด. 51 โดยคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิตามความเป็นจริงสำหรับรอบระยะเวลา 6 เดือนแรกโดยต้องแนบบดุลและบัญชีกำไรและขาดทุนที่มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพากรเป็นผู้สอบทานงบการเงินดังกล่าว กรณีมีกำไรสุทธิให้เสียภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ 30

กรณีบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลทั่วไป ให้จัดทำประมาณการกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิที่ได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำและจะได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี และให้เสียภาษีเงินได้จากจำนวนกึ่งหนึ่งของประมาณการกำไรสุทธิ (ในอัตราร้อยละ 30)

ภาษีเงินได้ที่ได้ชำระตามแบบ ภ.ง.ด. 51 รวมถึงภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายให้ถือเป็นเครดิตในการยื่นรายการประจำรอบระยะเวลาบัญชีต่อไป

อนึ่งกรณีรอบระยะเวลาบัญชีแรกหรือรอบระยะเวลาบัญชีสุดท้ายไม่ถึง 12 เดือน ไม่ต้องยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51

(ข) ภาษีเงินได้ประจำรอบระยะเวลาบัญชี (ภ.ง.ด. 50) ภายใน 150 วันนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งคำนวณกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี (กรณีขาดทุนสุทธิไม่ต้องเสียภาษีเงินได้) ในการยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50 ต้องแนบบคูลที่มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรอง พร้อมทั้งบัญชีทำการ บัญชีกำไรขาดทุนและรายการอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด อาทิ รายการสินค้าคงเหลือ รายการคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน รายการจำหน่ายหนี้สูญ รายการผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชี รายการกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน เป็นต้น

(3) การเสียภาษีโดยเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บ แบ่งเป็น

(ก) การประเมินก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการ (มาตรา 18 ทวิ)

เจ้าพนักงานประเมินจะใช้อำนาจตามมาตรา 18 ทวิ เฉพาะในกรณีที่จำเป็นเพื่อรักษาผลประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล เช่น เห็นว่ามีการหลีกเลี่ยงภาษี เมื่อได้ประเมินแล้วเจ้าพนักงานฯ จะแจ้งจำนวนภาษีที่ต้องเสียไปยังผู้ต้องเสียภาษี ซึ่งผู้ต้องเสียภาษีต้องชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมินของเจ้าพนักงานฯ ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

ภาษีเงินได้ที่ประเมินเรียกเก็บดังกล่าว ให้ถือเป็นเครดิตภาษีของผู้ต้องเสียภาษีในการคำนวณเสียภาษีเงินได้กลางรอบระยะเวลาบัญชี หรือประจำรอบระยะเวลาบัญชี แล้วแต่กรณี

ในการใช้อำนาจประเมินนี้ เจ้าพนักงานฯ จะสั่งให้ผู้ต้องเสียภาษี ยื่นรายการ ภ.ง.ด. 51 หรือ ภ.ง.ด. 50 ด้วยก็ได้

(ข) การประเมินตามแบบแสดงรายการที่ยื่น (มาตรา 18) เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินการเสียภาษีเงินได้ตามรายการที่ผู้เสียภาษีต้องยื่นไว้ เพื่อให้การเสียภาษีเงินได้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด รายการที่ประเมินได้แก่ การคำนวณภาษีผิดพลาด การหักค่ารับรองค่าการกุศลสาธารณะ ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่ถูกต้อง เป็นต้น เมื่อได้ประเมินแล้ว กรณีมีภาษีต้องชำระเพิ่มเติม เจ้าพนักงานฯ จะแจ้งจำนวนภาษีที่ต้องเสียไปยังผู้ต้องเสียภาษีโดยผู้ต้องเสียภาษีต้องชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมินภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับการแจ้งประเมิน

การประเมินกรณีนี้เจ้าพนักงานฯ จะประเมินเรียกเก็บเงินเพิ่มตามมาตรา 27 ในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีอีกด้วย

(ค) การประเมินตามผลการตรวจสอบกรณีผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการ

มาตรา 19 อำนาจในการออกหมายเรียกหรือคำสั่งให้ผู้ยื่นรายการ หรือไต่สวน และนำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องไปส่งมอบให้ตรวจสอบโดยต้องให้ เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันนับแต่วันส่งหมายเรียก

การออกหมายเรียกกรณีนี้ใช้ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ยื่นเงิน ได้แสดงรายการตามแบบที่ยื่นไว้ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่บริบูรณ์ และต้องกระทำภายในเวลา 2 ปีนับแต่วันที่ได้อื่นรายการเว้นแต่กรณีปรากฏหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ยื่นรายการมีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากรหรือเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคืนภาษีอากร อธิบดีจะ อนุมัติให้ขยายเวลาออกหมายเรียกดังกล่าวเกินกว่า 2 ปีก็ได้แต่ต้องไม่เกิน 5 ปี สำหรับกรณีขอคืน ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกิน 1 ปี

มาตรา 20 อำนาจประเมินและแจ้งการประเมิน กรณีผู้เสียภาษี อากรให้ความร่วมมือปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมินด้วยดี โดยทำการ ประเมินภาษีอากรตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

มาตรา 21 อำนาจประเมินและแจ้งการประเมิน กรณีผู้เสียภาษี อากรไม่ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานประเมิน โดยไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่ง หรือไม่ ยอมตอบคำถามโดยไม่มีเหตุอันสมควร กรณีนี้ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

มาตรา 22 อำนาจประเมินเบี้ยปรับ 1 เท่าของเงินภาษีที่เจ้า พนักงานประเมินตามมาตรา 20 หรือมาตรา 21 แล้วแต่กรณี

มาตรา 27 เงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงิน ภาษีโดยไม่รวมเบี้ยปรับ

มาตรา 18 ตรี ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องชำระภาษีอากรพร้อมทั้งเบี้ย ปรับและเงินเพิ่มตามหนังสือแจ้งการประเมินภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน

(ง) การประเมินผลการตรวจสอบกรณีผู้เสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการ

มาตรา 23 อำนาจในการออกหมายเรียกหรือคำสั่งให้ผู้ต้องเสีย ภาษีหรือผู้ยื่นรายการ หรือพยานมาพบเพื่อไต่สวน และนำบัญชีเอกสารหรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง มาให้ทำการตรวจสอบ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันนับแต่วันส่งหมายเรียก

การออกหมายเรียกกรณีนี้ได้กำหนดเวลาไว้ จึงต้องใช้อายุความ ทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือ 10 ปี

มาตรา 24 อำนาจประเมินและแจ้งการประเมินกรณีผู้เสียภาษี อากรให้ความร่วมมือปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานด้วยดี โดยทำการประเมินภาษี อากรตามผลการตรวจสอบที่ปรากฏตามพยานหลักฐาน ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

มาตรา 25 อำนาจประเมินและแจ้งการประเมินกรณีผู้เสียภาษีอากรไม่ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานประเมิน โดยไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่ง หรือไม่ยอมตอบคำถามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรกรณีนี้ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

มาตรา 26 อำนาจประเมินเบี้ยปรับจำนวน 2 เท่าของเงินภาษีที่เจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 24 หรือมาตรา 25 แล้วแต่กรณี

มาตรา 27 อำนาจประเมินเงินเพิ่มภาษีในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีโดยไม่รวมเบี้ยปรับ

มาตรา 18 ตรี กำหนดเวลาในการชำระภาษีตามหนังสือแจ้งการประเมิน (ภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน)

(จ) การประเมินกรณีพิเศษ สำหรับภาษีเงินได้นิติบุคคล

มาตรา 71 ในกรณีที่

(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดไม่ยื่นรายการซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. 50 ภ.ง.ด. 51) หรือมิได้ทำบัญชีพิเศษตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด นิติบุคคล บัญชีทำการ หรือบัญชีกำไรขาดทุน หรือทำบัญชีดังกล่าวไม่ครบถ้วนหรือไม่นำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นมาให้เจ้าพนักงานประเมินทำการไต่สวนตรวจสอบตามมาตรา 19 หรือมาตรา 23 เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 5 ของยอดรายรับ หรือยอดขายก่อนหักรายจ่ายใดๆ ของรอบระยะเวลาบัญชีแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า ถ้ายอดรายรับหรือยอดขายดังกล่าวไม่ปรากฏ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินโดยอาศัยเทียบเคียงกับยอดในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนนั้นขึ้นไป ถ้ายอดในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนไม่ปรากฏให้ประเมินตามที่เห็นสมควร (ดูคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 5/2527 ประกอบ)

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด มิได้ส่งรายการหรือลงรายการไม่ครบถ้วนหรือไม่ตรงตามความเป็นจริงในบัญชีบุคคล บัญชีทำการหรือบัญชีกำไรขาดทุน (ตามมาตรา 17 และมาตรา 68 ทวิ) เป็นเหตุให้ไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียน้อยลง เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษีที่ขาดตามอัตราภาษีในมาตรา 67 (ร้อยละ 30 ของกำไรสุทธิ) และอาจสั่งให้ผู้ต้องเสียภาษีเสียเงินเพิ่มอีก 2 เท่าของจำนวนภาษีที่ขาดก็ได้

(3) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด มิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมสรรพากรซึ่งสั่งตามมาตรา 17 เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจสั่งให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมสรรพากรให้เสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมิน หรือสั่งให้จัดบุคคลมาปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมสรรพากร ณ สำนักงานของเจ้าพนักงานประเมินให้เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วก็ได้ ถ้า

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติตามไม่ครบถ้วน เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษีในอัตราและวิธีการใน (1)

บทบัญญัติตามมาตรา นี้ไม่เป็นการเสื่อมสิทธิที่เจ้าพนักงานประเมินจะประเมินให้เสียภาษีตามบทบัญญัติในมาตราอื่น

การประเมินตามความในมาตรา นี้ จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

มาตรา 67 ตรี ในกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิ มิได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 51 และชำระภาษีเงินได้ตามมาตรา 67 ทวิ (1) หรือยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 51 โดยประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ โดยไม่มีเหตุอันสมควรบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีตาม ภ.ง.ด. 51 หรือกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินภาษีที่ต้องเสียในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น หรือของภาษีที่ขาดชำระแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้รับอนุมัติจากกรมสรรพากร ให้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 51 และชำระภาษีเงินได้กลางรอบระยะเวลาบัญชีตามความเป็นจริงตามมาตรา 67 ทวิ (2) มิได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 51 และชำระภาษีเงินได้ หรือยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 51 และชำระภาษีเงินได้ไว้ไม่ถูกต้องโดยไม่มีเหตุอันสมควร ทำให้จำนวนภาษีที่ต้องชำระขาดไป บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีตาม ภ.ง.ด. 51 หรือของภาษีที่ชำระไว้ขาดแล้วแต่กรณี

หมายเหตุ เบี้ยปรับตามมาตรา 22 มาตรา 26 และเงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตรี อาจลดหรือลดได้ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทป.81/2542 อย่างไรก็ตาม กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นแบบแสดงรายการมีผลขาดทุนตามงบกำไรขาดทุนของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น โดยยังไม่รวมผลขาดทุนสุทธิยกมาเมื่อเจ้าพนักงานประเมินได้ออกหมายเรียกตรวจสอบ ปรากฏว่ามีกำไรสุทธิต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ไม่ให้เจ้าพนักงานลดหรืองดเบี้ยปรับ เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพากรเห็นสมควรจะสั่งเป็นอย่างอื่น (คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 18/2530)

ตารางที่ 9 แสดงหลักเกณฑ์ วิธีการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของกิจการให้เช่าซื้อ

ลักษณะ	หลักเกณฑ์วิธีการเสียภาษี	หมายเหตุ
1. การรับรู้รายได้	เกณฑ์สิทธิ	ท.ป. 1/2528 ข้อ 2 และ ข้อ 4.3
2. การหักค่าใช้จ่าย	หักค่าใช้จ่ายตาม ม.65 ทวิ 65 ตรี	ม.65 ทวิ ม. 65 ตรี
3. การหักค่าเสื่อมหรือและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	ผู้เช่าซื้อเป็นผู้หักค่าเสื่อมและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	ม. 65 ทวิ(2) พ.ร.ฎ.145 ม 7 และ พ.ร.ฎ. 315
4. ฐานภาษี	กำไรสุทธิ	ม. 65
5. อัตราภาษี	30% ของกำไรสุทธิ	บัญชีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการประกอบกิจการให้เช่าซื้อ

การเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการประกอบกิจการให้เช่าซื้อ ในที่นี้จำกัดเฉพาะผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ของราคาสินค้าหรือค่าบริการ โดยต้องคำนวณและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มจากยอดภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษีเท่านั้น

1. สินค้าที่นำมาให้เช่าซื้อที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ต้องเป็นทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์เท่านั้น เพราะการให้เช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไรอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะและการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(1) สำหรับการขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อที่กรรมสิทธิ์ในสินค้ายังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อส่งมอบ หลัก ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวดที่ถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวด ยกเว้น ในกรณีที่ได้มีการกระทำดังต่อไปนี้เกิดขึ้นก่อนถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวด ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำดังกล่าวแล้วแต่กรณี

(ก) ได้รับชำระราคาสินค้าที่ให้เช่าซื้อก่อน หรือ

(ข) ได้ออกใบกำกับภาษีก่อน

(2) กรณีได้รับชำระค่าเช่าซื้อด้วยบัตรเครดิต ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อได้มีการออกหลักฐานการใช้บัตรเครดิต

หมายเหตุ กรณีได้รับชำระค่าเช่าซื้อด้วยเช็คลงวันที่ล่วงหน้า ให้ถือว่าได้รับชำระเงิน ณ วันที่ลงเช็ค แต่ถ้ารับชำระด้วยเช็คที่ลงวันวันที่ที่ลงเช็คแล้วให้ถือว่าได้รับชำระเงินในวันที่ที่ได้รับมอบเช็ค

อนึ่งกรมสรรพากรได้วางแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อที่กรรมสิทธิ์ในสินค้ายังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อได้ส่งมอบตามมาตรา 78 (2) ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป 36/2536

3. หน้าที่ของผู้ประกอบการจดทะเบียน

สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียน มีหน้าที่ต่าง ๆ ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มนอกเหนือไปจากการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มดังต่อไปนี้

(1) ออกใบกำกับภาษีในทันทีทุกครั้งที่ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ใบกำกับภาษีต้องมีรายการและข้อความตามที่กฎหมายกำหนด โดยผู้ประกอบการมีสิทธิออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ หรือจะขออนุมัติอธิบดีกรมสรรพากรเมื่อออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ โดยใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงิน (Cash Register) ก็ได้ เว้นแต่กรณีผู้รับบริการร้องขอใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ

(2) ออกใบรับในทันทีทุกครั้งที่รับชำระค่าบริการที่มีจำนวนตั้งแต่ 100 บาท เว้นแต่กรณีประกอบกิจการกวดดาการอย่างเดียว โดยมีรายรับในแต่ละเดือนไม่ถึง 10,000 บาท ให้ออกใบรับเมื่อมีการรับชำระราคาตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป ไม่ว่าจะมีการเรียกหรือไม่

(3) จัดทำรายงานภาษีขาย รายงานภาษีซื้อ และการประกอบการขายสินค้า ให้จัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบอีกรายงานหนึ่งด้วย

(4) กำหนดภาษีมูลค่าเพิ่มจากยอดภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ ในแต่ละเดือน กรณีภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อให้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มตามส่วนต่างเท่านั้น กรณีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายให้มีสิทธิขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยจะขอคืนเป็นเงินสดหรือขอคืนเป็นเครดิตภาษียกยอดไปเดือนต่อไปก็ได้

(5) ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ.30 และชำระภาษีมูลค่าเพิ่มภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป มิฉะนั้นอาจต้องรับผิดชอบเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของเงินภาษี และเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษี กรณีขอคืนภาษีจะขอคืนภาษีในรูปแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 หรือจะยื่นคำร้อง ค. 10 เพื่อขอคืนภาษีต่างหากก็ได้ เว้นแต่ผู้ประกอบการประสงค์จะขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเครดิตต้องขอคืนในรูปแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 ฉบับแรกเท่านั้น

กรณีผู้ประกอบการมีสถานประกอบการหลายแห่ง ให้ยื่นแบบแสดงรายการเป็นรายสถานประกอบการ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติให้ยื่นแบบแสดงรายการรวมกัน ณ สำนักงานใหญ่หรือสาขาแห่งใดแห่งหนึ่ง

(6) ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมิน

4. สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนนั้น ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มในแต่ละเดือนภาษีพึงต้องคำนึงถึง ภาษีซื้อ เป็นอย่างย้ง ซึ่งในที่นี้จะขอนำมากล่าว โดยสรุปดังนี้

(1) ภาษีซื้อที่เครดิตออกจากภาษีขายได้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) ต้องเป็นภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีซื้อแบบเต็มรูปแบบที่มีรายการครบถ้วนตามมาตรา 86/4

(ข) ผู้ประกอบการจดทะเบียนสามารถแสดงได้ว่าการชำระภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปดังกล่าวไปจริง

(ค) ต้องเป็นภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการจดทะเบียน

(ง) ต้องเป็นภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีซึ่งออกโดยผู้มีสิทธิออกใบกำกับภาษี

(2) ภาษีซื้อที่เครดิตไม่ได้ ได้แก่ ภาษีซื้อกรณีดังต่อไปนี้

(ก) กรณีไม่มีใบกำกับภาษี หรือมีใบกำกับภาษีแต่ไม่อาจแสดงใบกำกับภาษีได้ว่าการชำระภาษีซื้อ เว้นแต่กรณีตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1) ใบกำกับภาษีถูกทำลายโดยสุจริตวิสัย เช่น อัคคีภัย อุทกภัย หรือवादภัย ซึ่งต้องมีหลักฐานทางราชการหรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ว่าเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวจริง และ

2) ไม่สามารถขอใบแทนใบกำกับภาษีเนื่องจากผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการไม่สามารถออกใบแทนใบกำกับภาษีได้เพราะเหตุสุจริตวิสัย

(ข) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีที่มีข้อความไม่ถูกต้อง หรือไม่สมบูรณ์ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญตามมาตรา 86/4

(ค) ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ ได้แก่ ภาษีซื้อสำหรับรายจ่ายที่มีใช้รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการ โดยเฉพาะ

(ง) ภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายเพื่อการรับรอง หรือเพื่อการบริการรวมทั้งสิ่งของหรือประโยชน์อื่นใด ที่ให้แก่บุคคลที่ได้รับการรับรองหรือรับบริการ

(จ) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีซึ่งออกโดยผู้ไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี

(ฉ) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ หรือรับโอนรถยนต์นั่ง หรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราภาษีสรรพสามิต รวมทั้งภาษีซื้อสำหรับสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์ดังกล่าว เช่น ค่าซ่อมแซม อะไหล่ อุปกรณ์ น้ำมัน เชื้อเพลิงเว้นแต่กรณีประกอบกิจการขายหรือให้เช่าซื้อรถยนต์ดังกล่าว

(ช) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อทุกชนิด

(ซ) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อทรัพย์สินเพื่อใช้ หรือจะใช้หรือรายจ่ายของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(ฌ) ภาษีซื้อที่เกิดจากการก่อสร้างอาคาร หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นเพื่อใช้ หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และต่อมาได้ขายหรือให้เช่า หรือนำไปใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ภายใน 3 ปีนับแต่เดือนภาษีที่ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์

(ญ) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ที่คำว่า “ใบกำกับภาษี” มิได้ตีพิมพ์ขึ้นหรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

(ฎ) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป กรณีจัดทำเอกสารออกเป็นชุดซึ่งข้อความ “เอกสารออกเป็นชุด” มิได้ตีพิมพ์ขึ้นหรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ฏ) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งสถานประกอบการสาขาได้นำใบกำกับภาษีของสถานประกอบการสำนักงานใหญ่ไปออกให้แก่ลูกค้า โดยไม่มีข้อความว่า “สาขาที่ออกใบกำกับภาษีคือ...” ไว้ในใบกำกับภาษีนั้น

(ฐ) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการในใบกำกับภาษีเป็นสำเนาเว้นแต่กรณีใบกำกับภาษีที่เป็นเอกสารออกเป็นชุด

(ฑ) ภาษีซื้อ ส่วนที่เหลือเป็นของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในการเฉลี่ยภาษีซื้อตามมาตรา 82/2

(ฒ) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการ ซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนนำไปใช้หรือใช้ในการประกอบกิจการทั้งประเภทที่ต้องเสียและไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และผู้ประกอบการจดทะเบียน ได้ใช้สิทธิเลือกไม่นำภาษีซื้อทั้งหมดไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีรายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของรายได้ทั้งหมด

หมายเหตุ สำหรับภาษีซื้อที่เครดิตไม่ได้ตาม (ง)-(ต) ดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล นำไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (มาตรา 65 ตรี (6 ทวิ))

5. การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

(1) ในการขายทอดตลาด ให้ผู้ทอดตลาดซึ่งขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียน มีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องเสีย โดยยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 36 ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป (มาตรา 83/5)

(2) เมื่อมีการชำระราคาหรือค่าบริการ ให้แก่ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร ซึ่งได้เข้ามาประกอบการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และมีได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 85/3 หรือจ่ายเงินค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศ และมีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร ให้ผู้จ่ายเงินค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการดังกล่าวมีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ของมูลค่าสินค้าหรือบริการ พร้อมทั้งยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 36 ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป (มาตรา 83/6)

(3) ในการขายสินค้าหรือบริการที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 0 ให้ผู้รับโอนสินค้าหรือสิทธิในบริการมีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ของมูลค่าสินค้าหรือบริการ โดยยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 36 ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับโอนกรรมสิทธิ์สินค้า หรือชำระค่าบริการแล้วแต่กรณี (มาตรา 83/7)

6. อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน

(1) อำนาจในการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม (คู่มือตรา 88 และมาตรา 88/1)

(2) อำนาจในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้การประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มสามารถดำเนินไปด้วยดี (คู่มือตรา 88/2)

(3) อำนาจในการตรวจเยี่ยมและตรวจปฏิบัติการ ณ สถานประกอบการของผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ (คู่มือตรา 88/3)

(4) อำนาจในการออกหมายเรียกและคำสั่ง (คู่มือตรา 88/4)

(5) อำนาจในการแจ้งการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม และกรณีอุทธรณ์การประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน (คู่มือตรา 88/5)

(6) กำหนดเวลาในการประเมิน สำหรับผู้ประกอบการ (มาตรา 88/6) ดังนี้

(ก) ภายในสองปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 (ของแต่ละเดือนภาษี) หรือวันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรืออธิบดีกรมสรรพากรขยายหรือเลื่อนออกไปให้แล้วแต่วันใดจะเป็นวันหลัง ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

(ข) ภายในสองปี นับแต่วันที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 หลังพ้นกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 แต่ต้องไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 สำหรับเดือนภาษีนั้น

(ค) ภายในสิบปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมิได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 หรือยื่นแบบ ภ.พ. 30 โดยแสดงฐานภาษีต่ำกว่ามูลค่าที่ได้รับหรือพึงได้รับเป็นจำนวนเกินกว่าร้อยละ 25 ของฐานภาษีที่แสดงในแบบ ภ.พ. 30 (ของแต่ละเดือนภาษี)

อย่างไรก็ตาม ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ประกอบการแสดงรายการตามแบบ ภ.พ. 30 ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่บริบูรณ์ ให้เจ้าพนักงานประเมินโดยอนุมัติอธิบดีกรมสรรพากรประเมินภาษีได้ภายในกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาขึ้นแบบ ภ.พ. 30 ของแต่ละเดือนภาษี

7. เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม

(1) เบี้ยปรับ ตามมาตรา 89 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือผู้ที่ออกไปกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้โดยไม่มีสิทธิออกซึ่งต้องรับผิดชอบในภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนที่ปรากฏในใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้ นั้นเสมือนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน เสียเบี้ยปรับในกรณีและอัตราดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 แสดงรายละเอียดเบี้ยปรับภาษีมูลค่าเพิ่ม

มูลเหตุที่ต้องเสียเบี้ยปรับ	อัตราเบี้ยปรับ
(1) ประกอบกิจการโดยมิได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตาม มาตรา 85 หรือมาตรา 85/1 หรือประกอบกิจการเมื่อถูกสั่งเพิกถอนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตาม มาตรา 85/17 แล้ว (มาตรา 89(1))	สองเท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียในเดือนภาษีนั้น ๆ หรือเป็นเงิน 1,000 บาท แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า
(2) มิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี หรือแบบนำส่งภาษีภายใน กำหนดเวลา (มาตรา 89(2))	สองเท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งในเดือนภาษี
(3) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือแบบนำส่งภาษีไว้ไม่ถูกต้อง หรือมีข้อผิดพลาดอันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีที่ต้องเสีย หรือนำส่ง ในเดือนภาษีคลาดเคลื่อนไป (มาตรา 89(3))	หนึ่งเท่าของเงินภาษีที่เสียหรือนำส่งคลาดเคลื่อน
(4) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีไว้ไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดอันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีขายที่แสดงไว้ในเดือนภาษีขาดไป หรือจำนวนภาษีซื้อที่แสดงไว้ในเดือนภาษีเกินไป (มาตรา 89 (4))	หนึ่งเท่าของจำนวนภาษีขายที่แสดงไว้ขาด หรือจำนวนภาษีซื้อที่แสดงไว้เกินไป
(5) มิได้จัดทำใบกำกับภาษีและส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการทุกครั้ง และทันทีที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น (มาตรา 89(5))	สองเท่าของจำนวนภาษีตามใบกำกับ
(6) ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้โดยไม่มีสิทธิที่จะออกตาม กฎหมายตาม มาตรา 86/13 (มาตรา 89(6))	สองเท่าของจำนวนภาษีตามใบกำกับ ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้
(7) นำใบกำกับภาษีปลอม (กรณีตาม(6) ข้างต้น รวมทั้งกรณีไม่สามารถนำพิสูจน์ได้ว่าบุคคลใดเป็นผู้ออกใบกำกับภาษี) ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ในการคำนวณภาษี (มาตรา 89(7))	สองเท่าของจำนวนภาษีตามใบกำกับ
(8) มิได้เก็บสำเนาใบกำกับภาษีในกรณีภาษีขายไว้ ณ สถานที่ประกอบการที่จัดทำรายงานภาษีขาย หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นเวลาน้อยกว่า 5 ปีนับแต่วันที่ได้อื่นแบบแสดงรายการภาษี (มาตรา 89(8))	ร้อยละ 2 ของจำนวนภาษีตามใบกำกับ
(9) มิได้เก็บ (ต้นฉบับ) ใบกำกับภาษี (หรือใบแทนใบกำกับภาษี) ในกรณีภาษีซื้อที่ใช้เครดิตภาษีในการคำนวณภาษีไว้ ณ สถานที่ประกอบการที่จัดทำรายงานภาษีซื้อ หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นเวลาน้อยกว่า 5 ปีนับแต่วันที่ได้อื่นแบบแสดงรายการภาษี (มาตรา 89(9))	ร้อยละ 2 ของจำนวนภาษีที่นำมาเครดิตนั้น
(10) มิได้ทำรายงานภาษีขาย รายงานภาษีซื้อ รายงานสินค้าและวัตถุดิบ หรือรายละเอียดสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม และรายงานจ่ายอะไหล่โดยไม่ได้มูลค่า (สำหรับสินค้าที่มีประกัน) หรือมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ (มาตรา 89(10))	สองเท่าของเงินภาษีซึ่งคำนวณจากฐานภาษีที่มีได้ทำรายงานหรือมิได้ลงรายการในรายงานให้ถูกต้อง

เบี้ยปรับดังกล่าว อาจงดหรือลดลงได้ ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.81/2542 (คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.81/2542 ประกอบ)

(2) เงินเพิ่ม มาตรา 89/1 บุคคลใดไม่ชำระหรือนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด ต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระหรือนำส่งโดยไม่รวมเบี้ยปรับ ในกรณีที่อธิบดีกรมสรรพากรอนุมัติให้ขยายเวลาเสียภาษีตามที่กำหนดในมาตรา 3 ัญญู และได้มีการชำระหรือนำส่งภาษีภายใน

กำหนดเวลาที่ขยายนั้น เงินเพิ่มที่ต้องเสียให้ลดลงเหลือร้อยละ 0.75 ต่อเดือนหรือเศษของเดือน การคำนวณเงินเพิ่มดังกล่าวให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาอื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือยื่นแบบนำส่งภาษี แต่เงินเพิ่มที่คำนวณได้มิให้เกินจำนวนภาษีที่ต้องชำระหรือนำส่ง

นอกจากนี้การกำหนดโทษเกี่ยวกับเบี้ยปรับและเงินเพิ่มซึ่งมีบทกำหนดโทษทางแพ่งแล้ว ในกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือนุคคลอื่นที่มีหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม หากมิได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่กฎหมายกำหนดรวมทั้งมีเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากร ต้องระวางโทษทางอาญา ได้แก่ โทษปรับ หรือโทษจำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 90 ถึงมาตรา 90/4 อีกด้วย

ตารางที่ 11 แสดงหลักเกณฑ์ วิธีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของกิจการให้เช่าซื้อ

ลักษณะ	หลักเกณฑ์วิธีการเสียภาษี	หมายเหตุ
1. ฐานภาษี	เงินค่าน้ำ+ค่างวด+ค่าบริการอื่น ๆ (ถ้ามี)	ม.79
2. ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม	(1) เมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวดที่ถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวดหรือ (2) เมื่อได้รับชำระราคาสินค้าก่อนกำหนดชำระราคา ตามงวดหรือ (3) ผู้ให้เช่าซื้อ ได้ออกใบกำกับภาษีก่อนกำหนดชำระราคาตามงวด	ม.78 (2)
3. การขอลดภาษี	(1) ผู้ให้เช่าซื้อขอคืนได้ปกติยกเว้นภาษีซื้อต้องห้าม (2) ผู้เช่าซื้อห้ามขอคืนภาษีซื้อรถยนต์นั่ง และรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 ที่นั่ง ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตและห้ามขอคืนภาษีซื้อต้องห้าม	ภาษีซื้อต้องห้ามตามมาตรา 82/5 ประกาศอธิบดีเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับที่ 17 และ 42

อากรแสตมป์สำหรับการให้เช่าซื้อ

1. สัญญาให้เช่าซื้อเป็นสัญญาที่คู่สัญญาต้องจัดทำเป็นหนังสือ มิฉะนั้น จะตกเป็นโมฆะ ในส่วนของอากรแสตมป์ ตราสารสัญญาให้เช่าซื้อเป็นตราสารที่เสียอากรแสตมป์ ตามลักษณะตราสารที่ 3 ในอัตรา 1 บาทต่อทุกจำนวนเงินค่าเช่าซื้อ 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท เว้นแต่กรณีให้เช่าซื้อทรัพย์สินที่ใช้ในการทำนา ไร่ สวน ไม่ต้องปิดอากรแสตมป์ สำหรับคู่ฉบับแห่งสัญญาเช่าซื้อต้องเสียอากรแสตมป์ในอัตรา 1 บาท ถ้าต้นฉบับต้องเสียอากรแสตมป์ไม่เกิน 5 บาท และอัตรา 5 บาท ถ้าต้นฉบับต้องเสียอากรแสตมป์เกิน 5 บาท

2. วิธีการเสียอากรแสตมป์

(1) การเสียโดยวิธีปิดอากรแสตมป์ทับบนตราสาร โดยต้องกระทำก่อนหรือในทันทีที่ทำตราสารเป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่เสียและขีดฆ่าแสตมป์นั้นแล้ว

(2) การเสียโดยวิธีการชำระเป็นตัวเงิน โดยยื่นคำขออนุมัติเสียอากรแสตมป์เป็นตัวเงิน (แบบ อ.ส. 4) ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ โดยแนบตราสารที่จะขอเสียอากรไปด้วย ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่น ณ สำนักงานสรรพากรเขต หรือที่กองอากรและพัสดุกรมสรรพากร ในเขตต่างจังหวัด ยื่น ณ สำนักงานสรรพากรอำเภอ ตราสารที่เกี่ยวกับการให้เข้าซื้อที่สามารถขอเสียอากรแสตมป์เป็นตัวเงินได้แก่

(ก) ใบรับสำหรับการโอนหรือก่อตั้งสิทธิใด ๆ เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในเมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับนั้นมีการจดทะเบียนตามกฎหมาย

(ข) ใบรับสำหรับการขาย ขายฝาก ให้เข้าซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ยานพาหนะ ทั้งนี้ เฉพาะยานพาหนะซึ่งมีการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยานพาหนะนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม กรณีใบรับสำหรับจำนวนเงินที่ผู้รับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีธุรกิจเฉพาะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียอากรแสตมป์

(3) การเสียโดยพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์สั่งให้เสีย กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจอากรแสตมป์ทำการตรวจพบว่า ตราสารใดมิได้มีการปิดอากรแสตมป์เลยหรือปิดอากรแสตมป์น้อยกว่าจำนวนที่ต้องเสีย พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกเก็บอากรจนครบและเงินเพิ่มอีก 6 เท่าของเงินอากรที่ต้องเสียหรือที่ขาดไป เงินเพิ่มดังกล่าวต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 25 บาท อนึ่งกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียอากรหรือผู้ทรงตราสาร หรือผู้ถือเอาประโยชน์แห่งตราสารชอบที่ยื่นตราสารที่มีได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอเสียอากรได้ดังนี้

(ก) ตราสารนั้นเป็นตราสารที่กระทำขึ้นในประเทศไทย เมื่อผู้ขอเสียอากรได้ยื่นตราสารนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อเสียอากรภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ ก็จะได้สิทธิเสียอากรแสตมป์ตามอัตราที่กฎหมายกำหนดโดยไม่ต้องเสียเงินเพิ่ม

(ข) ถ้าได้ยื่นตราสารนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกินกว่า 15 วันแต่ไม่เกิน 90 วันนับแต่วันที่ต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ ผู้ขอเสียอากรต้องเสียเงินเพิ่มอากรอีก 2 เท่าของจำนวนอากรหรือเป็นเงิน 4 บาทแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

(ค) ถ้าได้ยื่นตราสารนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกินกว่า 90 วันนับแต่วันที่ต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ ผู้ขอเสียอากรต้องเสียเงินเพิ่มอากรอีก 5 เท่าของจำนวนอากรหรือเป็นเงิน 10 บาท แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

เงินเพิ่มอากรแสตมป์อาจลดลงได้ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 129 โดยผู้ที่ต้องเสียเงินเพิ่มอากรต้องทำคำร้องเป็นหนังสือยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งชี้แจงแสดงเหตุผลที่ยังมิได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์โดยสุจริต มิได้มีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากรและยินยอมชำระเงินเพิ่มอากรภายใน 10 วัน นับแต่วันได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาลดเงินเพิ่มอากรให้คงเสียร้อยละ 25 ของเงินเพิ่ม เว้นแต่กรณียื่นตราสารเพื่อขอเสียอากรแสตมป์เอง พนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาลดเงินเพิ่มให้คงเสียร้อยละ 20 ของเงินเพิ่ม

3. เนื่องจากสัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาที่ต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ (ครบถ้วนตามอัตราที่กำหนด) ซึ่งการที่จะนำตราสารสัญญาเช่าซื้อ ตลอดจนสำเนาของสัญญาดังกล่าวไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้นั้น ตามมาตรา 118 แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดว่าต้องเป็นตราสารที่ปิดแสตมป์บริบูรณ์เท่านั้น จึงจะนำไปใช้ประโยชน์ดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตามสัญญาเช่าซื้อฉบับใดที่ยังมิได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์ ผู้มีหน้าที่เสียอากร หรือผู้ทรงตราสาร หรือผู้ถือเอาประโยชน์แห่งตราสารจะยื่นตราสารเพื่อขอเสียอากรแสตมป์เองก็ได้ แต่ต้องรับผิดชอบเสียเงินเพิ่มอากรแสตมป์ดังกล่าวข้างต้น และเมื่อได้เสียอากรและเงินเพิ่มอากรครบถ้วนแล้วก็สามารถนำตราสารนั้นไปใช้ประโยชน์ดังกล่าวได้

4. การขอคืนเงินอากร

ในกรณีที่ผู้เสียอากรรายใดได้เสียค่าอากรหรือเงินเพิ่มเกินไปไม่น้อยกว่า 2 บาท สำหรับตราสารลักษณะเดียวหรือเรื่องเดียว ผู้เสียอากรมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนเงินค่าอากรหรือเงินเพิ่มที่เสียเกินไปต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่ออธิบดีกรมสรรพากร (หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย) เห็นว่ามีการเสียอากรหรือเงินเพิ่มเกินไปจริง ก็จะคืนเงินอากรและเงินเพิ่มดังกล่าว แต่คำร้องดังกล่าวต้องยื่นภายใน 10 ปี นับแต่วันเสียอากรหรือเงินเพิ่มอากร แต่ต้องประกอบด้วยคำชี้แจงหรือตราสารซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรืออธิบดีกรมสรรพากรเห็นสมควรให้ยื่นสนับสนุนคำร้องด้วย เช่น ตราสารที่ปิดหรือเสียอากรแสตมป์เกินไป เป็นต้น

ตารางที่ 12 แสดงหลักเกณฑ์ วิธีการเสียอากรแสตมป์ของกิจการให้เช่าซื้อ

ลักษณะ	หลักเกณฑ์วิธีการเสียภาษี	หมายเหตุ
1. ผู้มีหน้าที่เสีย	ผู้ให้เช่าซื้อ	บัญชีอัตราอากรแสตมป์ ลักษณะ 3
2. ผู้มีหน้าที่จัด ท่า	ผู้เช่าซื้อ	บัญชีอัตราอากรแสตมป์ ลักษณะ 3
3. อากรที่ต้อง เสียภาษี	อากรแสตมป์ 1 บาทต่อจำนวนเงิน 1,000 บาทหรือเศษของ 1,000 บาท แห่งราคา	บัญชีอัตราอากรแสตมป์ ลักษณะ 3 ราคาทรัพย์สินไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม
4. การยกเว้น อากรแสตมป์	การเช่าซื้อทรัพย์สินในการทำนา ไร่สวน	บัญชีอัตราอากรแสตมป์ ลักษณะ 3
5. วิธีการชำระ อากรแสตมป์	ใช้แสตมป์ปิดทับยกเว้น (1) นิติบุคคลให้เช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ หรือยานพาหนะที่ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายนั้น ๆ ต้องชำระเป็นเงินสด (2) สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารหรือบริษัทประกันภัยให้เช่าซื้อทรัพย์สินต้องชำระอากรเป็นตัวเงิน	บัญชีอัตราอากรแสตมป์ ลักษณะ 3 ประกาศอธิบดีเกี่ยวกับอากรแสตมป์ฉบับที่ 37 ข้อ 3 (2)

ภาระภาษีสำหรับธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์ความล้าดับเหตุการณ์ที่ดำเนินการ

เนื่องจากธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์ มีขั้นตอนการดำเนินการหลายขั้นตอน จึงขอแยกภาระภาษีตามขั้นตอนการให้เช่าซื้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ณ วันทำสัญญา

1.1 อากรแสตมป์

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 572 วรรคสอง บัญญัติว่า “สัญญาเช่าซื้อ ถ้าไม่ทำเป็นหนังสือท่านว่าเป็น โฉมจะ ” ซึ่งผลของการจะต้องทำหนังสือสัญญาก็คือ จะต้องเสียอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร ดังนี้คือ เสียตามมูลค่าของสัญญาในอัตรา 1 บาทต่อมูลค่าสัญญา 1,000 บาท เศษของ 1,000 บาท ให้ถือเป็น 1,000 บาท ถ้ามีการทำคู่ฉบับอีกก็จะเสียในอัตราฉบับละ 5 บาท นอกจากนี้ สัญญาประกันยังต้องติดอากรแสตมป์อีก ในอัตราฉบับละ 10 บาท สำหรับมูลค่าของสัญญาประกันที่เกิน 10,000 บาท

1.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ณ วันที่ทำสัญญา ผู้เช่าซื้อจ่ายชำระเงินล่วงหน้าบางส่วน ถือว่าผู้ให้เช่าซื้อได้รับเงินชำระราคาสินค้าเป็นบางส่วน ผู้ให้เช่าซื้อจะมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากเงินที่ได้รับชำระล่วงหน้า และต้องออกใบกำกับภาษีในขณะที่ได้รับชำระราคาสินค้าเป็นบางส่วนนี้ด้วย

นอกจากนี้ ถ้ามีการทำประกันภัยรถยนต์โดยผ่านผู้ให้เช่าซื้อ โดยผู้ให้เช่าซื้อจะได้รับส่วนลดจากบริษัทประกันภัย ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นค่านายหน้าให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อในการที่ช่วยจัดหาลูกค้ามาให้บริษัทประกันภัย ค่านายหน้าที่ได้รับถือเป็นรายได้ค่าบริการที่จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนในกรณีที่มีการจ่ายค่านายหน้าให้แก่ผู้จัดหาสัญญาเช่าซื้อมาให้บริษัทผู้ให้เช่าซื้อ ก็จะต้องถูกเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย ถ้าผู้จัดหาเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ซึ่งสามารถนำมาขอคืนหรือเครดิตไว้ ถ้าไม่เป็นใบกำกับภาษีต้องห้ามตามมาตรา 85/2 แห่งประมวลรัษฎากร

1.3 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ถ้าในกรณีที่ผู้ให้เช่าซื้อให้เช่าซื้อรถยนต์ในราคาที่สูงกว่าราคาต้นทุน กำไรที่เกิดขึ้นจากการขายรถยนต์ (เท่ากับราคาเงินสดหักด้วยราคาต้นทุน) จะต้องรับรู้เป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลด้วย แต่ในทางปฏิบัติแล้วจะไม่เกิดขึ้น เนื่องจากผู้เช่าซื้อจะเป็นผู้ตกลงราคากับผู้ขายสินค้า ก่อนที่จะให้ผู้ให้เช่าซื้อซื้อรถยนต์นั้นมาจากผู้ขายเพื่อทำสัญญาเช่าซื้อ

ส่วนผลที่ได้รับจากบริษัทประกันภัยก็ต้องนำมาถือเป็นรายได้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ส่วนค่านายหน้าก็จะถือเป็นค่าใช้จ่ายได้

2. เมื่อถึงกำหนดชำระเงินแต่ละงวด

2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาระภาษีมูลค่าเพิ่มจะเกิดขึ้นเมื่อถึงกำหนดชำระค่างวดแต่ละงวด หรือได้รับชำระเงิน หรือออกใบกำกับภาษีแล้วแต่อย่างไรจะเกิดก่อนซึ่งในกรณีที่ถึงกำหนดชำระก่อน แต่ผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระเงินงวด ผู้ให้เช่าซื้อยังคงมีหน้าที่ที่จะต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตลอดไปจนกว่าสัญญาจะยกเลิก ส่วนค่าปรับสำหรับชำระเงินล่าช้าถือเป็นค่าเสียหายจากการผิดสัญญาให้ผู้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

รายได้จากดอกเบี้ยเช่าซื้อตัดบัญชีในแต่ละงวด จะถือเป็นรายได้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลในงวดนั้น ๆ โดยยึดหลักตามหลักการบัญชี และค่าปรับสำหรับชำระเงินล่าช้าก็จะถือเป็นรายได้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลเช่นกัน

3. ถ้าผู้เช่าซื้อขอปิดบัญชีก่อนครบกำหนด

3.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ถึงแม้ว่าผู้ให้เช่าซื้อจะมีการให้ส่วนลดแก่ผู้เช่าซื้อที่ขอปิดบัญชีก่อนครบกำหนดก็ตามแต่ก็จะถือว่าส่วนลดนี้เป็นส่วนลดที่มีการให้ภายหลังจากการขายสินค้า จึงไม่เข้าลักษณะเป็นส่วนลดตาม มาตรา 79 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ให้เช่าซื้อยังคงจะต้องนำส่วนลดนี้มารวมคำนวณเป็นมูลค่าของฐานภาษีเพื่อคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ดอกเบี้ยเช่าซื้อที่รอดบัญชีที่ค้างอยู่ทั้งหมด หักด้วยส่วนลดที่ผู้ให้เช่าซื้อลดให้แก่ผู้เช่าซื้อที่ปิดบัญชีก่อนกำหนด จะถือเป็นรายได้เพื่อคำนวณเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในงวดที่มีการปิดบัญชื่อนั้น ๆ

4. กรณีผู้เช่าซื้อ โอนสิทธิการเช่าซื้อตามสัญญาให้แก่บุคคลอื่น

4.1 อากรแสดมปี

เมื่อมีการ โอนสิทธิการเช่าซื้อให้แก่บุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญอื่น ๆ หรือไม่ก็ตาม สัญญาเช่าซื้อฉบับใหม่ก็จะถูกจัดทำขึ้น ฉะนั้น ภาวะภาษีเกี่ยวกับอากรแสดมปีก็จะเกิดขึ้นดังข้อ 1.1

4.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ถ้าหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญอื่น ๆ ของสัญญาแล้ว ภาวะภาษีมูลค่าเพิ่มก็ยังคงจะเกิดขึ้นตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวดต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดตามสัญญาเช่าซื้อ

แต่ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญอื่น ๆ แล้ว ผู้ให้เช่าซื้อจะมีหน้าที่จะต้องออกไปกำกับภาษีและเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากมูลค่าของสัญญา จำนวนงวดที่ถึงกำหนดชำระหรือมูลค่าที่ต้องชำระแต่ละงวดที่ได้เปลี่ยนแปลงใหม่ทั้งหมด

5. กรณียกเลิกสัญญา

5.1 อากรแสดมปี

ในกรณีที่สัญญายกเลิกไปแล้ว แต่ผู้เช่าซื้อขอมาขอชำระเงินงวดที่เหลืออยู่ต่อไปจะต้องทำสัญญาฉบับใหม่ขึ้นมา เนื่องจากถือว่าฉบับเก่าถูกยกเลิกไปแล้ว ดังนั้น ภาวะภาษีเกี่ยวกับอากรแสดมปี ก็จะเกิดขึ้นดังข้อ 1.1

5.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

นับแต่เดือนภาษีที่ส่งหนังสือแจ้งเลิกสัญญา ถือว่าไม่มีการขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อแล้ว ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องออกใบกำกับภาษีและเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวดอีกต่อไป

ในกรณีที่มีการเลิกสัญญา และผู้เช่าซื้อได้ส่งคืนสินค้าให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อแล้ว ถ้าหากรถยนต์ที่ให้เช่าซื้อเกิดเสียหาย และผู้ให้เช่าซื้อได้รับค่าสินไหมทดแทน ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำค่าสินไหมทดแทนนี้มารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และในกรณีที่สินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อถูกทำลายหรือเสียหายจนซ่อมแซมไม่ได้ ผู้ให้เช่าซื้อได้รับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัยดังกล่าวแล้ว แต่ต้องคืนซากสินค้าให้แก่ผู้รับประกันภัยด้วย ถือว่าผู้ให้เช่าซื้อได้ขายสินค้าให้แก่ผู้รับประกันภัยตามมาตรา 79/1 (8) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องนำมูลค่าซากสินค้ามารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้คำนวณมูลค่าตามสภาพ ณ วันโอนซากสินค้าให้แก่บริษัทผู้รับประกันภัย

แต่ถ้าในทันทีที่เลิกสัญญาแล้ว ผู้เช่าซื้อมิได้ส่งคืนสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อคืนแก่ผู้ให้เช่าซื้อ ซึ่งผู้ให้เช่าซื้อสามารถเรียกร้องค่าขาดประโยชน์ใช้สอยในสินค้าดังกล่าวถือว่าค่าขาดประโยชน์ เป็นค่าบริการที่ได้รับจากการให้บริการตามมาตรา 77/1 (10) แห่งประมวลรัษฎากรผู้ให้เช่าซื้อจะต้องนำเงินค่าขาดประโยชน์มารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนในกรณีที่เลิกสัญญาเนื่องจากสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อสูญหาย และในสัญญาได้กำหนดให้ผู้เช่าซื้อจะต้องจ่ายเงินตามมูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อจนครบถ้วน ไม่ว่าผู้เช่าซื้อ หรือผู้รับประกันภัยเป็นผู้จ่ายเงินตามมูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ ถือว่าเป็นค่าตอบแทนที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการขายสินค้าตามมาตรา 79 แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องนำค่าตอบแทนที่ได้รับมารวมคำนวณเสียภาษี โดยที่ถ้าเงินที่ได้รับเท่ากับหรือน้อยกว่ามูลค่าของสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนเงินที่ได้รับ และในกรณีที่ได้รับเงินน้อยกว่ามูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อ ต่อมาภายหลังได้เรียกเก็บจากผู้เช่าซื้อได้อีก ผู้ให้เช่าซื้อต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากจำนวนที่เรียกเก็บได้เพิ่มเติม แต่ถ้าหากว่าเงินที่ได้รับมากกว่ามูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเฉพาะจำนวนเงินที่นำไปชำระค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อเท่านั้นสำหรับเงินส่วนที่เกินจากมูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ และผู้ให้เช่าซื้อต้องคืนให้แก่ผู้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

5.3 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ในกรณีที่มีการยกเลิกสัญญาให้เช่าซื้อ ก็จะไม่หักได้รับรายได้ออกผลเช่าซื้อตัดบัญชี ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลอีกต่อไป

ถ้าได้รับเงินชดใช้เป็นค่าสินไหมทดแทนมาจากบริษัทประกันภัย เนื่องจากสินค้าที่ส่งคืนมาชำรุดเสียหาย ก็ไม่ต้องนำมารวมเป็นรายได้เพื่อคำนวณกำไรสุทธิไม่ว่าจะเป็นกรณีต้องคืนซากสินค้าให้แก่ผู้รับประกันภัยหรือไม่ก็ตาม

กำไรหรือขาดทุนเนื่องจากค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับมากกว่าหรือน้อยกว่ามูลค่าสุทธิของสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อ จะต้องถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิแล้วแต่กรณี

6. กรณียึดรถ ไม่มีภาษีที่เกี่ยวข้อง

7. กรณีการขายรถยึด

7.1 อากรแสดมปี

ในกรณีที่รถยึดที่ถูกประมูลได้ แล้วรถนั้นถูกนำมาทำสัญญาเช่าซื้อใหม่ ภาระภาษีอากรแสดมปี ก็จะเกิดขึ้นดังข้อ 1.1

7.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

มูลค่าของรถยึดที่ประมูลได้ ก็จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามส่วนของเงินที่ได้รับชำระในกรณีที่ชำระเงินสด แต่ถ้รถยึดนั้นถูกนำมาทำสัญญาเช่าซื้อใหม่ ภาระภาษีมูลค่าเพิ่มก็จะเกิดเมื่อถึงกำหนดชำระดังข้อ 2.1

ในกรณีที่รถยึดนั้นถูกนำมาใช้ในกิจการ จะเข้าข่ายคำว่า “ขาย” ตามมาตรา 77/1 (8) (3) แห่งประมวลรัษฎากร โดยที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อได้มีการนำรถยนต์นั้นไปใช้งาน

7.3 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

กำไรหรือขาดทุนเนื่องจากราคาประมูลรถยึดสูงหรือต่ำกว่าราคาสุทธิของรถยึดจะถูกนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล